

(V)IC plan Zaltbommel 2024

Control Zaltbommel
Hendrik Damen
Cora De Graaf

Inhoud

(V)IC plan Zaltbommel.....	1
2023.....	1
1. Inleiding	3
2. Three lines model.....	3
3. Doel van het (verbijzonderde) interne plan.....	4
4. Kader (verbijzonderde) interne controle.....	5
5. Samenhang (V)IC en accountantscontrole.....	6
6. Positionering en verantwoordelijkheden	6
7. Risicoanalyse.....	7
8. Uitvoering (V)IC 2023.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
8.1. Welke processen	8
8.2. Wanneer	8
8.3. Selectie steekproeven	9
8.4. Wijze van controleren	9
8.5. Rapport van bevindingen en verbeterpunten.....	10
Bijlage 1 Definities	12

1. Inleiding

Iedere organisatie formuleert doelstellingen. Om doelstellingen te realiseren is het onder andere van belang dat de leiding van de organisatie de interne processen en risico's, die de realisatie van doelstellingen kunnen belemmeren, beheerst. Het is van essentieel belang dat de organisatie voldoende Interne Controle (IC) maatregelen in de interne processen treft om risico's te mitigeren. Indien de leiding van de organisatie de processen in voldoende mate beheerst, kan gesteld worden dat de organisatie 'In Control' is. De directie is verplicht (conform art 212/213 van de gemeentewet en de financiële verordening) zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen.

In 2024 heeft het college voor het eerst middels een rechtmatigheidsverantwoording verantwoording over het rechtmatig handelen afgelegd. In het verleden was het de accountant die dit toetste. Dit heeft het college gedaan in de paragraaf Bedrijfsvoering en in de rechtmatigheidsverantwoording van de Jaarstukken. Dit als gevolg van nieuwe wetgeving. Doordat de onderliggende wetgeving in 2023 nog niet volledig door de Tweede kamer zijn vastgesteld is 2023 een overgangsjaar gebleken. We hebben net gedaan alsof de rechtmatigheidsverantwoording volledig was ingevoerd en ook de accountant heeft hiernaar gehandeld. Naar verwachting zal de onderliggende wetgeving in 2024 wel volledig door de Tweede kamer zijn vastgesteld.

De gemeente heeft hiervoor een kwaliteitsbeheerssysteem opgezet. De VIC en een goede uitvoering van de (V)IC maakt onderdeel uit van het kwaliteitsbeheerssysteem en zijn belangrijk voor de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. Om hier invulling aan te geven stellen we periodiek een Intern Controle Plan inclusief Verbijzonderde IC (VIC) op. In deze notitie hierna spreken we over IC en VIC of (V)IC.

De (V)IC richt zich op de getrouwheid en de rechtmatigheid van de informatieverstrekking en de financiële beheers handelingen. Bij de rechtmatigheid richt deze verbijzonderde interne controle zich op de vraag of de baten, lasten en balansmutaties die in de jaarrekening worden verantwoord rechtmatig tot stand zijn gekomen en in overeenstemming zijn met de voor de organisaties geldende interne en externe wet- en regelgeving.

De (V)IC op de getrouwheid en de (V)IC op de rechtmatigheidsaspecten zijn nauw aan elkaar verwant. Een geconstateerde tekortkoming op het terrein van de getrouwheid is veelal ook een tekortkoming ten aanzien van rechtmatigheid. Het voorliggende Intern Controleplan is gericht op de (V)IC van rechtmatigheid en getrouwheid.

Met een toereikend intern controleplan kan structuur aan de uitvoering worden gegeven. Interne controles worden gedurende het controlejaar uitgevoerd waardoor eventuele fouten snel(ler) aan het licht komen en bijsturende maatregelen kunnen worden getroffen. Het leereffect dat van geconstateerde fouten uit zal gaan zal hierdoor worden verstrekt.

2. Three Lines model

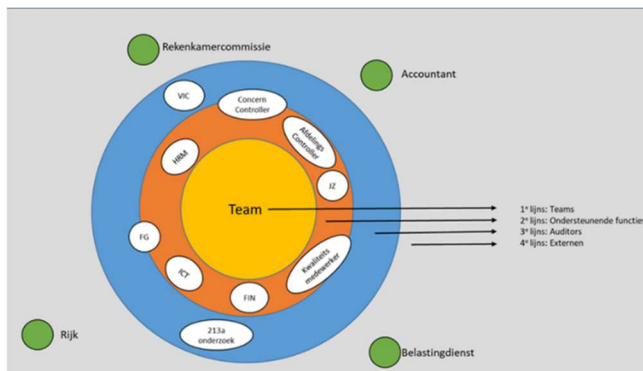
Van belang is om het onderscheid tussen IC en VIC te herkennen. VIC kan gezien worden als 'de controle van de controles', er wordt getoetst of de inrichting van het proces voldoende waarborgen bevat voor een rechtmatige en juiste uitkomst ervan. Het proces en niet zozeer de uitkomst is object van controle, met als voordelen:

- Minder inspanning benodigd (efficiënter);
- Meer inzicht vooraf in de risico's en beheersing daarvan;
- Meer inzicht in het proces en daarmee effectievere advisering mogelijk.

Onze organisatie kiest, conform onze control visie, voor de inrichting volgens het Three Lines model:

- IC wordt beledigd bij afdelingscontrollers/kwaliteitsmedewerkers (2e lijn);
- VIC-team stelt vast dat proces zo heeft gewerkt, doet aanbevelingen en stelt rapportages op.

Vanaf het jaar 2021 hanteren we het Three Lines model en zijn we steeds meer risicogericht gaan controleren. Dat betekent dat we de processen waarin de afgelopen jaren niet of nauwelijks fouten ontdekt zijn minder intensief controleren, maar de processen waar we relatief veel fouten constateerden intensiever controleren.

2^e lijns (afdelingscontroller/kwaliteitsmedewerker e.d.)

- uitvoeren van de interne controles: invullen van de checklists en trekken van conclusies;
- opvragen documenten bij budgetbeheerders;
- financiële administratie levert alle financiële documenten aan de 2^e lijns controleurs aan;
- Signaleren van risico's en aandragen van beheersmaatregelen/ verbeteracties.

3^e lijns (VIC-medewerker)

- Ontwikkelt checklists, bepaalt omvang steekproeven en trekt steekproeven;
- Beoordeelt de kwaliteit van de uitgevoerde 2^e lijns IC-werkzaamheden;
- Controleert de ingevulde checklists en beoordeelt of de post wel of niet rechtmatig is;
- Geeft advies aan de proceseigenaren over verbeteringen;
- Stelt IC rapportages op: basis voor de accountant om rechtmatigheidsoordeel af te geven.

De uitvoering van de IC door de 2^e lijn zetten we ook in 2024 voort.

In 2023 zijn we de IC-applicatie ook gaan gebruiken voor het vastleggen van de beschrijvingen van de te controleren processen. Hierin is aandacht besteed aan de risico's en de getroffen beheersmaatregelen (key controls) door de organisatie op deze processen. In 2024 zullen we dit actualiseren en waar mogelijk verbeteringen doorvoeren. Doordat we de afgelopen jaren een goed functionerend kwaliteitsbeheerssysteem hebben opgezet gaan we, in overleg met onze accountant, meer systeemgericht controleren. Dit betreft een groeimodel. Hierbij gaat het om het aantonen van de drie controle-pijlers: 'opzet', 'bestaan' en 'werking'.

Kort gezegd is dit toetsing van:

- Opzet: is het proces beschreven inclusief risico's en zichtbare beheersmaatregelen?
- Bestaan: wordt in de praktijk gewerkt volgens de opzet?
- Werking: levert het werken volgens de beschrijving een juiste/rechtmatige uitkomst op?

Het groeimodel richt zich voor nu op de meest essentiële financiële processen met focus op rechtmatigheid met de ambitie om verder door te groeien naar nog meer systeemgerichte controles organisatie breed, niet alleen gericht op financiële processen maar ook op niet-financiële processen.

3. Doel van het (verbijzonderde) interne plan

Het plan geeft een beeld van de financiële beheersing van de gemeentelijke organisatie. Het is een leidraad voor de organisatie om te waarborgen dat financiële beheershandelingen getrouw en rechtmatig door de daartoe bevoegde personen worden uitgevoerd. Het is van belang dat uitgevoerde interne controles zichtbaar (in de vorm van bewijs) worden vastgelegd. Van de uitgevoerde interne controles stellen we rapportages op. Deze rapportages zijn voor het MT en voor de accountant. De accountant maakt bij haar controlewerkzaamheden ook gebruik van de verantwoordingsfunctie van het intern controleplan.

De resultaten uit interne controles geven informatie over in hoeverre de gemeente de processen beheersen, oftewel 'in control' zijn. Het oordeel over de mate waarin een organisatie in 'control' is, wordt vaak gebaseerd op de volgende pijlers, waar (V)IC een onderdeel van uitmaakt:

1. Heldere kaders (doelstellingen en randvoorwaarden)

Hieronder vallen de programmabegroting en de verordeningen ex art.212, 213, 213a gemeentewet;

2. Goede kwaliteit van tussentijdse informatievoorziening

Betrouwbare tussentijdse informatie is essentieel om de (financiële) ontwikkeling naar aanleiding van de uitgevoerde activiteiten van de gemeente tijdig in beeld te krijgen en te spiegelen aan de begroting;

3. Goede opzet en beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IB)

Deze beschrijvingen bevatten in bijzonder de essentiële functiescheidingen en de maatregelen van interne beheersing binnen de processen;

4. Risicomanagement

Hieronder valt de wettelijke verplichte paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing zoals opgenomen in de begroting en jaarrekening;

5. Verbijzonderde interne controle (VIC)

Het sluitstuk van 'control' vormt de verbijzonderde controle, waarbij wordt vastgesteld of:

- In opzet sprake is van een goede Administratieve Organisatie/Interne Beheersing;
- De processen worden uitgevoerd conform de beschreven opzet;
- De interne beheersmaatregelen worden uitgevoerd conform de gestelde kwaliteitseisen.

Dit controleplan betreft de inrichting en borging van punten 3 en 5: AO/IB en de (verbijzonderde) interne controle (V)IC en is relevant voor de beoordeling van de financiële rechtmatigheid en de vertaling daarvan naar een eindrapportage als basis voor de door het college af te geven rechtmatigheidsverantwoording.

4. Kader (verbijzonderde) interne controle

Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor de interne controle is geregeld in:

- Externe kaders:
 - Gemeentewet;
 - Besluit Accountantscontrole Decentrale overheden (BADO);
 - Besluit begroting en verantwoording (BBV).
- Kadernota rechtmatigheid (commissie BBV);
- Externe wetgeving:
 - Overige externe wetgeving zoals EU-aanbestedingsvoorschriften, Jeugdwet, Wet Maatschappelijke ondersteuning etc. zoals benoemd in het normenkader;
- Interne kaders/wet- en regelgeving:
 - Normenkader; jaarlijks vast te stellen;
 - Controleprotocol.

Documenten/ bestanden/ programma's

IC en VIC worden uitgevoerd aan de hand van de volgende documenten, bestanden en programma's:

- VIC-Jaarplan;
- Proces beschrijvingen van de te controleren processen;
- Checklists uitvoer IC;
- Format rapportage constatering & aanbevelingen.

5. Samenhang (V)IC en accountantscontrole

Een doelstelling van het Verbijzonderd Interne Controleplan is een maximale aansluiting te realiseren tussen de uitgevoerde interne controlewerkzaamheden en de door de accountant te verrichten (externe) controlewerkzaamheden. Daarom is het belangrijk het interne controleplan met de bijbehorende VIC-werkprogramma's tijdig en goed af te stemmen met onze externe accountant.

Overeenkomstig de beroepsvoorschriften voor accountants, de "Nadere voorschriften Controle en Overige Standaarden" (ook wel NV COS genoemd), toetst de accountant jaarlijks de kwaliteit van de opzet en de implementatie (het bestaan) van de belangrijkste interne controlemaatregelen (key controls) voor alle relevante (significante) financiële bedrijfsprocessen binnen de drie organisaties. De toetsing van het bestaan (de implementatie) van de in opzet gedefinieerde belangrijkste interne controlemaatregelen (key controls) verricht de accountant de zogeheten lijncontroles.

Dit intern controleplan sluit aan op het controleprotocol van de organisatie. Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de externe accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties voor de controle van de jaarrekening.

De accountant zal bij zijn externe accountantscontrole willen steunen op de door de organisatie verrichte verbijzonderde interne controlewerkzaamheden, voor zover mogelijk is op basis van de van toepassing zijnde beroepsvoorschriften. Afhankelijk van de kwaliteit van de AO/IB bepaalt de accountant of een primair systeemgerichte (toetsen effectieve werking AO/IB middels proceduretests) of een gegevensgerichte controleaanpak zal worden gehanteerd.

6. Positionering en verantwoordelijkheden

College

Het college is verplicht (cf. art. 212/213 van de gemeentewet) zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening, en voor het daaraan ten grondslag liggende (financiële) beheer. Het college legt verantwoording af aan de raad over de uitvoering en adequate vastlegging hiervan. Het college treft zodanige maatregelen dat de rechtmatigheid van de algehele uitvoering gewaarborgd is. Een van die maatregelen is het laten opstellen van een (verbijzonderd) intern controleplan (VIC). Via de jaarstukken, in de paragraaf Bedrijfsvoering, legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid d.m.v. een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening.

Raad

De opdrachtverstrekking aan de accountant met betrekking tot de controle van de jaarstukken vindt plaats door de raad. In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is vastgelegd wat deze controle minimaal behelst. De raad stelt in het controleprotocol het normenkader en de goedkeurings- en rapportagetoleranties voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid vast. De raad stelt de jaarrekening vast. Daarbij heeft de raad de mogelijkheid om met betrekking tot bepaalde onrechtmatigheden een indenniteitsprocedure te starten. Indien onrechtmatigheden voortkomen uit eigen regelgeving heeft de raad de bevoegdheid om bij voldoende uitleg omtrent deze onrechtmatige handelingen achteraf decharge te verlenen aan het college. Indien de regel goed is maar de naleving onvoldoende, dan is de raad verantwoordelijk om het college op te dragen maatregelen te nemen die een adequate naleving verzekeren.

Accountant

De accountant controleert de jaarrekening en verstrekt een verklaring waarin hij een oordeel geeft over het getrouwe beeld van de jaarstukken. Daarnaast geeft de accountant aan of de rechtmatigheidsverantwoording, opgenomen in de jaarrekening, van het college op getrouwe wijze tot stand is gekomen. De accountant is verantwoordelijk voor een degelijke en begrijpelijke onderbouwing van zijn oordeel in het verslag van bevindingen. Daarnaast rapporteert de accountant zijn constatering aan het college in een Managementletter en aan de raad een Rapport van Bevindingen. De accountant maakt hiervoor mede gebruik van het (V)IC-plan en de uitgevoerde (V)IC.

Directie en MT

De directie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het VIC. De organisatie hanteert het principe van integraal management. Dit betekent dat de teammanagers verantwoordelijk zijn voor de organisatie en de kwaliteit van de interne controle (1e en 2e lijns) op de bedrijfsprocessen binnen hun teams. Het (Verbijzonderd) Intern Controle plan wordt jaarlijks opgesteld c.q. geactualiseerd door team Concerncontrol onder verantwoordelijkheid van het college/ de directie.

Proceseigenaren

Het is de verantwoordelijkheid van de teammanager om de administratieve organisatie en interne beheersing (interne controle) te borgen. De teammanager is verantwoordelijk dat de significante processen zijn beschreven en worden geactualiseerd. Hierbij krijgt hij ondersteuning van het VIC-team. De teammanager is ook verantwoordelijk voor het werken conform de vastgestelde AO/IB.

Afdelingscontroller/kwaliteitsmedewerker/overige medewerker met taak interne controles

De afdelingscontroller/kwaliteitsmedewerker/overige medewerker zorgt voor de uitvoering van de 2e lijns controle, wat het volgende inhoud:

- uitvoeren van de interne controles: invullen van de checklists en trekken van conclusies;
- opvragen documenten bij budgetbeheerders en financiële administratie;
- signaleren van risico's en aandragen van beheersmaatregelen/ verbeteracties.

Concerncontrol en VIC-team

Het VIC-team werkt onder leiding van de concerncontroller en zorgt voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controles (3e lijns). Daarnaast zorgt het VIC-team voor:

- ontwikkelen van checklists;
- bepalen van de omvang steekproeven en trekken van de steekproeven;
- beoordelen van de kwaliteit van de uitgevoerde 2e lijns IC-werkzaamheden;
- controleren van de ingevulde checklists en beoordelen of de post wel of niet rechtmatig is;
- advies geven aan de proceseigenaren over verbeteringen;
- opstellen van rapportages op basis waarvan het college het rechtmatigheidsoordeel kan afgeven.

7. Risicoanalyse

Voor de opzet en inhoud van de interne controle is een degelijke risicoanalyse belangrijk. Hierbij schatten we in welke risico's we voor de verschillende processen onderkennen. De omvang van de risico's bepalen de prioritering van de werkzaamheden ten aanzien van de interne controle.

In dit kader wordt onder een risico verstaan een risico op een materiële afwijking in de jaarrekening, waarbij we ons de volgende vragen stellen:

1. Is de financiële transactiestroom of jaarrekeningpost materieel?
2. Is de financiële transactiestroom of jaarrekeningpost gevoelig voor onrechtmatigheden of getrouwheidsfouten?
3. Bestaat er een tekortkoming in de opzet van de AO/IB van het betreffende bedrijfsproces?

In de onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van het risicoprofiel, met daaraan gekoppeld een prioritering van de IC.

Proces	Financieel risico	Rechtmatigheid risico	Prioriteit
Inkopen	Hoog	Hoog	Hoog
Investeringen/projecten	Hoog	Hoog	Hoog
Aanbestedingen (inclusief spendanalyse)	Hoog	Hoog	Hoog
Personeel	Hoog	Hoog	Hoog
Subsidies	Hoog	Gemiddeld	Hoog
Grond aan- en verkopen /bouwrijp maken	Hoog	Hoog	Hoog
Jeugd	Hoog	Hoog	Hoog

WMO	Hoog	Hoog	Hoog
Treasury	Hoog	Hoog	Hoog
Crediteuren	Hoog	Laag	Gemiddeld
Debiteuren	Hoog	Laag	Gemiddeld
Huren en pachten	Gemiddeld	Hoog	Gemiddeld
Leges	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld
Belastingen	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld

Bovenstaand risicoprofiel is de basis voor de uit te voeren controlewerkzaamheden. In overleg met de accountant wordt de omvang van de steekproeven per proces bepaald.

8. Uitvoering (V)IC 2024

8.1. Welke processen

In 2024 richten we ons op de belangrijkste financiële processen, namelijk:

- Inkopen
- Investerings/projecten
- Aanbestedingen (spendanalyse)
- Personeel
- Subsidies
- Grond aan- en verkopen /bouwrijp maken
- Jeugd
- WMO
- Treasury
- Huren en pachten
- Belastingen (OZB en rioolrecht)

Bovenstaande processen zijn niet veranderd ten opzichte van controlejaar 2023. Hier was ook geen aanleiding toe.

8.2. Wanneer

We voeren de (verbijzonderde) interne controles uit in 2024 in drie periodes:

- Periode 1: januari – mei
- Periode 2: juni – oktober
- Periode 3: november - december

De (verbijzonderde) interne controles voeren we verspreid over het gehele jaar uit, waarbij de eerste twee periodes 10 maanden van het jaar omvatten. Periode drie omvat alleen de maanden november en december zodat de werklast aan het begin van het jaar 2025 over deze maanden beperkt is.

Indeling in periodes geeft tussentijds meer informatie en eventuele getrouwheids- en/of rechtmatigheidsfouten komen hierdoor sneller aan het licht en indien mogelijk kunnen herstelmaatregelen en/of bijsturende maatregelen worden getroffen. Het leereffect dat van de geconstateerde afwijkingen uit zal gaan, wordt hierdoor versterkt.

8.3. Selectie steekproeven

De selectiecriteria voor de te controleren processen zijn:

- omvang van de begrotingspost (materialiteit);
- risico-inschatting;
- bevindingen uit het verleden.

Financieel proces	Aantal steekproef			
	1 ^e periode	2 ^e periode	3 ^e periode	Totaal
Inkopen	31	31	13	75
Investerings/projecten	6	6	3	15
Aanbestedingen (spendanalyse)	2x per jaar			
Personeel in- en uitdiensttredingen	2 in- en 2 uitdienst	2 in- en 2 uitdienst	1 in- en 1 uitdienst	5 in- en 5 uitdienst
Subsidieverstrekingen	8	4	4	16
Grondaankopen	Maximaal 8	Maximaal 8	Maximaal 9	25
Grondverkoop	Maximaal 8	Maximaal 8	Maximaal 9	25
Grondexploitatie	6	6	3	15
WMO	5	5	5	15
Jeugd	5	5	5	15
Treasury	alle nieuwe geldleningen	alle nieuwe geldleningen	alle nieuwe geldleningen	alle nieuwe geldleningen
Huren en pachten	2	2	1	5
OZB Belastingen	2	2	1	5
Rioolheffing belastingen	2	2	1	5

De VIC bepaalt via een statistisch verantwoorde steekproef welke mutaties gecontroleerd worden. Dit doet zij bij voorkeur aan de hand van een auditfile vanuit de administratie van alle mutaties. Deze auditfile is onderverdeeld in diverse categorieën zodat de juiste steekproeven per proces getrokken worden. Het opstellen van de auditfile wordt gedaan door medewerker Financieel Beheer van team financiën BVEB. Bij sommige processen zal de basis waaruit de steekproef wordt getrokken anders dan de financiële administratie zijn. Denk hierbij aan in- en uitdiensttreding personeel. De VIC checkt de auditfile op juistheid voordat de steekproef wordt getrokken.

De steekproefaantallen stemmen we vooraf af met de controlerend accountant.

8.4. Wijze van controleren

Voor de uitvoering van de (V)IC gebruiken we per proces een checklist. De VIC maakt deze checklists en actualiseert deze ook jaarlijks. De spelregels voor de rechtmatigheidscontrole liggen vast in het controleprotocol en het normenkader. Het normenkader is een lijst van de voor de controle relevante interne- en externe wet- en regelgeving met hierin opgenomen de relevante artikelen per proces.

De VIC trekt per proces de steekproeven en verstrekt de steekproef en de checklist aan de 2^e lijn. De 2^e lijn verzamelt de documenten, vult de checklist per getrokken dossier in en trekt per dossier de conclusie.

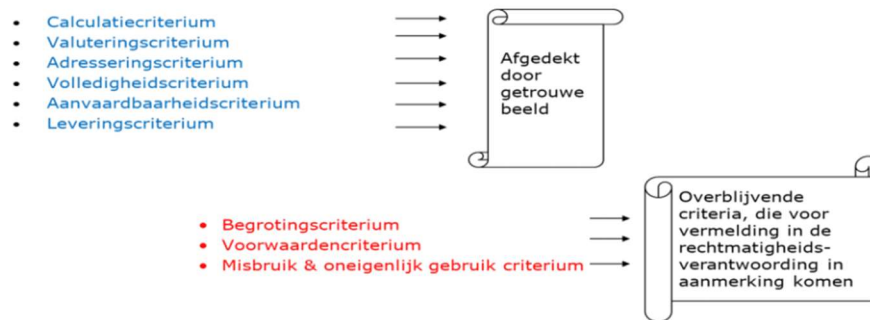
In 2023 hebben we m.b.t. het controleren van het betaalproces bij Inkopen en investeringen aanpassingen gedaan. Dit betekent dat de inkoopfacturen van investeringen het betaalproces niet meer wordt gecontroleerd. Bij proces inkopen controleren we in 2024, net zoals in 2023, bij 1/3 van de deelwaarnemingen het betaalproces.

De VIC stelt aan de hand van de checklist en onderliggende documentatie vast dat de kwaliteit van de uitgevoerde IC werkzaamheden op het gewenste niveau is qua getrouwheid en rechtmatigheid.

Dit noemen we de VIC-review. Vanaf 2023 vindt de VIC-review plaats op basis van een a-selecte steekproef door de IC-applicatie. Ook deze ontwikkeling zetten we in 2024 voort.

Welke criteria worden gecontroleerd in de interne controles

Er zijn 9 criteria worden betrokken bij de uitvoering van de interne controle:

1. *Calculatiecriterium*, de vastgestelde bedragen zijn juist berekend.
2. *Valuteringscriterium*, het tijdstip van betaling en de verantwoording van verplichtingen is juist.
3. *Leveringscriterium*, juistheid van ontvangen goederen en/of diensten.
4. *Adresseringscriterium*, de persoon of organisatie waar een financiële stroom naar toe is gegaan, is juist (rechthebbende).
5. *Volledigheidscriterium*, alle opbrengsten die verantwoord zouden moeten zijn, zijn ook verantwoord.
6. *Aanvaardbaarheidscriterium*, de financiële beheershandeling past bij de activiteiten van de organisaties en in relatie tot de kosten is een aanvaardbare tegenprestatie overeengekomen.
7. *Voorwaardencriterium*, nadere eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheers handelingen.
8. *Begrotingscriterium*, financiële handelingen moeten passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting (per programma).
9. *Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium*, de interne toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen (=misbruik) en de interne toetsing of derden bij het gebruik van overheidsregelingen geen (rechts)handelingen hebben verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling (=oneigenlijk gebruik

De eerste 6 criteria hebben betrekking op het getrouwheidsbeeld en de laatste drie op de rechtmatigheid.

8.5. Rapport van bevindingen en verbeterpunten

Na elke IC-periode maken we een kort controlememo. In dit memo staat:

- Wat er is gecontroleerd;
- Hoe het zit met de getrouwheid en rechtmatigheid binnen dit proces;
- Welke fouten en onzekerheden in het proces zijn ontdekt;
- Aanbevelingen om hiermee om te gaan.

We rapporteren volgens de PROA-methodiek (Probleem/bevinding, Risico, Oorzaak en Aanbeveling). In de controlememo's besteden we ook aandacht aan de opvolging van de

aanbevelingen uit eventuele eerdere controles. De concerncontrollers zorgen ervoor dat de controlememo's in het MT worden besproken.

Een keer per jaar maken we een compacte overall IC-rapportage waarbij we de input gebruiken vanuit de drie controlememo's. Onder leiding van de concerncontrollers wordt deze IC-rapportage in het MT besproken en ter vaststelling aan het college aangeboden. Op deze wijze kunnen we leren van geconstateerde afwijkingen en zetten we verbeteringen snel ingang. Zo monitoren we gedurende het jaar het effect van de verbeteringen en ontstaat een goede Plan-Do-Check-Act-cyclus.

Bijlage 1 Definities

Administratieve Organisatie

Betreft een procesbeschrijving van de Administratieve Organisatie (AO). In de procesbeschrijving worden de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op functie- en teamniveau beschreven. De procesbeschrijving benoemt risico's en op welke wijze deze risico's worden beheerst door middel van beheersings-/ interne controlemaatregelen.

Interne Controle (IC) maatregelen

Met IC-maatregelen wordt bedoeld op de controle-activiteiten die in de AO zijn ingebed als waarborg voor het gewenste verloop van de AO-processen. Indien de organisatie beschikt over een actuele vastgelegde AO, is de organisatie in staat kwaliteitstoetsing, kwaliteitsverbetering en voortgangsbewaking uit te voeren en betrouwbare managementrapportages te ontwikkelen/ op te leveren rondom processen, risico's en IC.

IC werkzaamheden

Bij de IC werkzaamheden voert iemand, die niet betrokken is geweest bij de uitvoer van het te controleren proces, zichtbaar (waarneembaar voor derden) een controle uit op de naleving van de AO. IC-werkzaamheden worden door de lijn uitgevoerd aan de hand van een door VIC vooraf opgestelde checklist.

Verbijzonderde Interne Controle (VIC) werkzaamheden

Bij de VIC voeren de medewerker VIC een review uit op de uitgevoerde IC-werkzaamheden. De VIC medewerker re-performen tijdens de VIC steekproefsgewijs de uitgevoerde IC en stellen vast of deze is uitgevoerd conform de vastgestelde checklist. Op deze manier vormen de VIC medewerkers een oordeel over de kwaliteit en de uitkomst van de IC.